

Z P R A V O D A J

*pro Bohdaneč a okolí - Třebětín, Vickovice, Bělou, Tasice, Kotoučov,
Novou Louku, Dvorecko, Prostřední Ves, Řeplice, Šlechtín, Dědice, Michalovice,
Hostkovice, Hlohov a další místa kolem nás...*

vydává – Bc. Anna Holubová

Prosinec 2020

Vánoční

39. číslo

neprodejně duchovní časopis Bohdanče a okolí 10. ročník

BOHDANEČ – Betlém v kostele

*Celý život...**Celý život*

*Hledáme a víme
S pokorným srdcem,
Že nejsme všechno,
Že nejsme nejvíc,
Že nejsme jediní,
Hledáme a nacházíme,
Hledáme a divíme se,
Hledáme a jsme nacházeni.*

Celý život

*Jsme na návštěvě,
Hosté
Na jedné z nejmenších
Planet vesmíru,
A přece
Známe cestu,
Která někam vede,
Která jediná někam vede.*

Celý život

*Přicházíme do Betléma
Děkovat za život,
Klanět se Dítěti,
Které je v nás
A my v něm.
Tak velkou lásku
Může pochopit
Jen malé, čisté dětské srdce.*

Celý život

*Jsme na koledě,
Na ptaní,
Odkázáni na milost,
Kterou nedělá
Člověk člověku,
Která je něžná,
Láskyplná,
Objímající,
Šťastná, že se smí
R o z d á v a t.*

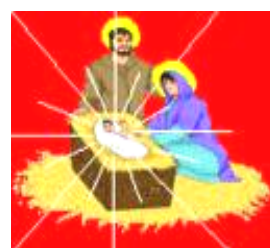
Celý život

*Jsme milováni
Láskou,
Která nemůže nemilovat.
Víc než si zasloužíme,
Více než pochopíme,
Více, než bychom mohli oplatit,
Jak kapka jsme
V nekonečném oceánu lásky.*

*Mohli bychom chtít
Něco víc?*

(František Trtílek)

Bůh nám nemohl říct více...

Skrze Slovo Bůh stvořil svět. Toto Slovo na sebe nakonec vezme podobu člověka a rodí se v Betlémě jako malé dítě.

Malé betlémské dítě je vrcholem Boží komunikace s člověkem.

Bůh nám nemohl říct více.

Spal v jeslích, které patřily někomu jinému...

Přes jezero se plavil v člunu, který patřil někomu jinému.

Jel na oslátku, které patřilo někomu jinému.

Byl položen do hrobu, který patřil někomu jinému.

Učinil to proto, aby se o všechno, co měl, rozdělil s námi: o svůj život, o svoji slávu, o své místo u Boha Otce.

Přišel tak proto, aby nám všem, ať chudým či bohatým, nabídl věčný život, život v hojnosti.

Znáte milost našeho Pána Ježíše Krista: on, ačkoliv bohatý, stal se pro vás chudým, abyste vy zbohatli z jeho chudoby.

(Bible, 2Kor 8,9)

Náš Zpravodaj...✍

Milí čtenáři, jsme velmi rádi, že vám můžeme přinést poslední letošní číslo, které je, jako vždy, v prosinci, sváteční – vánoční. Naleznete v něm, kromě obvyklých článků, jako je Náboženství pro dospělé, od Martina Sklenáře, nebo Liturgika od Radka Martínka, také anketu, ve které, na tři vánoční otázky, odpovídá několik různých respondentů, jejich obsahové odpovědi jsme neopravovali. V čísle, rovněž naleznete liturgický kalendář na polovinu roku 2021. A ve Zpravodaji je bohdanečský betlém, nejen na titulní stránce, ale provází nás svými milými a známými figurkami celým číslem.

Také toto číslo bylo již vytištěno bez pomoci dalšího subjektu, tedy byl třeba pouze papír, toner a čas 😊.

Koncem roku se většinou ohlížíme zpět a tak je třeba poděkovat všem, kteří nám zasílají své články a příspěvky, či informace a díky nimž může tento časopis opět vycházet a v roce 2021 to bude již jedenáct let.

Neměli bychom také zapomenout na modlitby za ukončení koronavirové pandemie a pokud nemůžeme do kostelů, modlit se doma, nebo si naladit rozhlas, televizi, youtube.

Věříme, že vás opět toto číslo zaujme a na případné odezvy se budeme těšit. Časopis Zpravodaj je hlavně pro nás. 😊 A.H.

ANKETA...

V tento čas jsme vybrali tři otázky a položili je několika náhodně vybraným lidem, které jsme seřadili podle abecedy, aby nám sdělili:

1. *Těšíte se na Vánoce, a co pro Vás znamenají?*
2. *Máte nějaké hezké vzpomínky na Vánoce?*
3. *Co byste popřál sobě a lidem do příštího roku?*

Monika Kopecká, Ledec nad Sázavou/Kotoučov, asistentka

1. Anooo, na stromeček, dárečky, od Ježíška pro rodinu, ale hlavně pro neteř a synovce a jejich radost a svítící očka při "škubání papíru" než se dáreček objeví, rodinné návštěvy, cukroví, nazdobená a osvětlená města, domovy a pracoviště a že já jdu příkladem, žádné místečko není ušetřeno před výzdobou, která zůstává až do Hromnic, na návštěvu kostela s betlémem a také na pohádky v TV. Pro někoho možná "kýč a konzum", ale i to k Vánocům, krom duchovních hodnot, patří. V dnešní době, kdy se hodně věcí mění ze dne na den, jsou Vánoce jednou z jistot, kterou máme a potřebujeme mít. Ať si PES "štěká" na 3 nebo 4. A i když jsou omezeny veškeré aktivity kulturní, rozsvěcení stromků, adventní koncerty..., sportovní, společenské akce, je potřeba najít na tom všem dnešním dění, něco dobrého. Kde je vůle, je i cesta. To mě napadlo po přečtení zprávy na webu Zruč n. S., která bude vysílat adventní koncert on-line. Tak hezký zážitek.

2. A kdo by neměl? Provoněná kuchyně maminciným cukrovím, a že ho bylo. Těšení se na pohádky v televizi, pobyt u babičky a dědy, spousta sněhu a s tím spojených radovánek - sáňkování, stavění sněhuláků a bruslení. Starosti dospělých se sháněním stromku, kapra, dárků a vánočním úklidem, nás děti mýjely. Náš úkol byl jasný, a to ještě před Štědrým dnem, šmejdít po bytě a hledat dárečky, které Ježíšek důmyslně poschovával do tajných skrýší.

3. Hodně zdraví, štěstí, lásky, takové té dětské upřímné radosti z maličností a také pokory. Krásné, pohodové a požehnané svátky!

Drahu Kršňáková, Sáhy, Bohdaneč, zdravotní sestřička

1. Těším se na předvánoční atmosféru a Vánoce. Je to kouzlo, které vnímám v koledách. S léty čím dál krásnější výzdobou domovů, měst a vesnic, hlavně, když se setmí. S vůní cukroví, vaječného koňaku a horkého punče. A pak, do slavnostního hávu třpytících se ozdob, ustrojený stromeček. Vlastně, je to jako by každý rok stejné, a přesto vždycky jiné, nové, krásnější. V dětství jsem se těšila nejvíce na dárky. Po založení rodiny mě vždy dlouhá léta dojíkala rozzářená a udivená očka dětí a pocit, že jsem ty vánoční přípravy zase zvládla. A teď, už po léta, kdy děti mají své rodiny, mi už nevádí, že nestíhám vše, jako dřív. Vím, že Vánoce přijdou, i když nebudu mít vše dokonalé. Poslouchám koledy a vzpomínám. Na rodiče, na dětství, na děti, když byly ještě se mnou... Myslím, na Ježíše,

v modlitbě na Boha a všechny anděle a svaté. Vlastně to dělám celý rok, ale právě o Vánocích jsem s nimi spojena, tak nějak víc. Vždyť už po hezkou řádku let vnímám ty pravé Vánoce, při půlnoční mši svaté, v kostele. A při zpěvu „Narodil se, Kristus Pán“, jako by moje duše dolétla až do nebe. Ten blažený pocit nedokáži ani popsat. I lidé jsou na sebe hodnější, k sobě vstřícnější, slušnější, k Bohu pokornější.

2. Nejhezčí Vánoce? Všechny. Každé krásné. Některé veselejší, jiné méně, poslední roky spíše nostalgické a více, mnohem více oduševnělé a děkonné. Ale, pokaždé „návštěvní“ a tudíž spokojené. Jsem tolik vděčná, že mám skvělé děti, dvě sestry, tetu, no prostě spoustu lidíček, kterým se říká rodina a přátelé.

3. Sobě a všem lidem od srdce přeji, zdraví, protože bez něho není nic. Lásku, bez ní je život neveselý. Komu láska v srdci chybí, má ho chladné a šťastný není. Ale nemusí to být jen láska partnerská, je jí mnoho druhů. Mateřská, láska k Bohu, láska ke zvířátkům, vlastenecká a jiné. Ale každá hřeje a činí nás lepšími.

A celosvětový mír. Když nebude mír, nebudeme ani my a nebude ani naše nádherná Země. Takže všem přeji zdraví, lásku, mír a samozřejmě i kousek toho štěstíčka.

Aničko, a ještě všem požehnané Vánoce a pokoj v duši. Dík.

Ing. Andrej Mankewich, Havlíčkův Brod, Minsk, obchodní zástupce

1. Na Vánoce se velice těším. Znamenají pro mě především narození Pána.

2. Rád vzpomínám na Vánoce za mého dětství. S rodiči, babičkami, dědečky, kdy byli všichni živí a zdraví.

3. Chtěl bych popřát zdraví, které je v dnešní době je důležité a hlavně pevnou víru v Boha. Pokud to máme, tak i kdyby se nám něco stalo, v tu chvíli budeme mít vysvobození a spasení od Pána.

P.Radek Martinek, duchovní správce v Holicích, historik umění, profesor na PdF UK, KTF a UPOL a autor seriálu Liturgika ve Zpravodaji

1. Těšíte se na Vánoce, a co pro Vás znamenají?

Vánoční svátky jsou pro mě sice každoročně hektické, ale myslím, že se na ně nelze netěšit. Když jsem žil s rodiči, byly určitě klidnější, ale taky pasívnější. Tedy z mé strany. Když jsem byl v semináři, měly asi pro mě nejduchovnější dimenzi, tehdy se mě i advent dost dotýkal. Na vše důležité byl čas a klid. Teď jsem ale knězem a je pro mě nejdůležitější připravit Vánoce pro farníky, ale i pro všechny další spřízněné duše, kteří sice nejsou až tak „kmenovými“ členy našeho společenství, ale chtějí zakusit nějaké „duchovno“ aspoň o svátcích. Pro mě je teď nejdůležitější motivovat naši farní rodinu (vlastně tři, spravuji totiž tři farnosti), abychom byli skutečným týmem, protože společná práce pro ostatní nejvíce stmeluje. Vánoční svátky pro mě tedy nejsou jen bohoslužby připomínající si tak zásadní události Kristova narození, ale radost, že moje farní rodina žije a chce být spolu. Že nás společná víra spojuje a projevuje se zcela konkrétně: jako blízkost a přátelství. „Vánoce“ tak do značné míry mám (naštěstí) mnohokrát do roka!

2. Máte nějaké hezké vzpomínky na Vánoce?

Myslím, že jsem měl vždy velké štěstí. Moji rodiče mě a staršímu bratrovi připravili

každý rok krásné, byť „světské“ Vánoce. Nevyrostl jsem totiž ve věřící rodině a tak jsem se k těmto věcem musel vždy „prokousávat“ sám. Víra a později kněžská služba mi ale odkryly Vánoce v úplně jiné dimenzi. Daly mi opravdu širokou rodinu, ale taky někdy pořádnou únavu, obojí ale k svátkům patří. Nechci se ale teď moc ohlížet zpět, protože přemýšlíme, jak prožijeme Vánoce teď. Je jasné, že jejich vnější „slupka“ bude jiná, ale podstata naštěstí zůstane stále stejná. Je ale šance prožít teď jedny z nejduchovnějších svátků posledních desetiletí, přestože se budeme muset do značné míry zříci toho nejvzácnějšího, tj. skutečné fyzické blízkosti tolika nám milých lidí, příbuzných a přátel. Ale více se nás může dotknout právě to „duchovno“, které je pro nás (hlavně kněze) někdy až příliš profesionální záležitostí, které se zvláště při Vánocích v onom každoročním kalupu obvykle vytratí jako první.

3. Co byste popřál sobě a lidem do příštího roku?

Popřál bych všem a zvláště „všem lidem dobré vůle“, víru naději a lásku, pochopitelně. Taky odvalu věci měnit a být nápadití ve všedních i svátečních činnostech. Neohlížet se smutně zpět, ale s velkou nadějí vpřed. Křesťané už prošli tolika zkouškami, často mnohem horšími než to, co teď prožíváme. Je to naopak příležitost k tomu, abychom byli ve víře opravdu pevní, protože se pak o nás ti, kteří přirozeně stále hledají smysl svého života (a v naší zemi jich rozhodně není málo) mohou opřít. A právě proto tu jsme: opíráme se o Krista, vzájemně spolu „držíme“, aby se o nás mohli ostatní opřít. To právě „duchovní“ co si o Vánocích připomínáme, rozhodně neskončí svátkem Křtu Páně! A co do příštího roku? Rád si připomínám slova jednoho staříčského kněze: S pomocí Boží – a nákladem vlastním! Je to na nás, jaký bude příští rok.

Věra Musilová, Bohdaneč, čtenářka Zpravodaje a babička

1. Na Vánoce se moc těším. Jsou to pro mne nejkrásnější svátky v roce. Narodil se Ježíšek, náš Spasitel.
2. Moc se mi líbilo u nás, v Bohdanči, rozsvícení vánočního stromečku, když jsem si zazpívali vánoční koledy. Ráda chodím na Půlnoční a také velkou vzpomínku mám, když jsme na Vánoce čekali narození prvního vnoučátka.
3. Sobě a všem lidem do příštího roku přeji pevné zdraví, spokojenost, Boží požehnání, abychom se radovali z maličkostí, aby všude na zemi byl klid a mír.

Ing. František Nešpor, Vilémovice, občasný autor článků ve Zpravodaji

1. Vánoce pro mne už od mládí přináší nepopsatelné kouzlo lidské vzájemnosti a starosti o druhé, kteří neměli to štěstí, prožít Vánoce jako já.
2. Jedna z mých vzpomínek, patří z doby mé vojny, kdy jsem z kasáren odvážel do Plzně na Štědrý den o půlnoci, jednoho z našich velitelů. Na mne zapůsobil takový Božský klid, jinak velmi hlučného velkoměsta. Na rozdíl ode mne byl na tom můj pasažér - důstojník hůře. Jeho manželka se ho na štedrovečerní večeři nedočkala a odešla ke své mamince. Proto jsem ho dovezl k jeho tchyni.
3. Do nového roku bych, mimo jiných běžných přání, popřál sobě a všem lidem, být imunní k nenávisti, která se mezi námi nadmíru šíří. S pozdravem F. Nešpor.

Věra Pakandlová, České Budějovice, profesorka

Můj tatínek vzpomínal na bohdanečského děkana P. Josefa Hanuse. Jeho mše vždy skrývaly tajemno, kázání výborná. Říkal, že dnes už to kněží neumí. Tatínek zemřel 20. února 2001. O tři dny později byl biskup Paďour jmenován biskupem koadjutorem k biskupu Liškovi do Budějovic. Věřím, že si tatínek přál, abych poznala dobrého kněze, proto mi biskupa Paďoura poslal:-). Nestalo se mi do té doby (jen výjimečně), abych se na mše těšila a bála se, že kázání skončí - i když lidi si stěžovali, že má kázání dlouhé. Je to špatné, nemáme chodit na mše svaté kvůli knězi, ale kvůli Pánu Bohu, jenomže z biskupa Paďoura opravdu ta pravá víra vyzařovala. Asi se to nemá takto říkat, ale mše svatá byla nejen mše, ale i kulturní zážitek a i škola - vždy jsem se ještě přiučila. A navíc krásně zpíval.

1. V noci z 24. na 25. prosince před více než 2000 lety se narodil Boží syn. Zároveň Bůh a člověk. A tento zázrak si každý rok o Vánocích připomínáme. Proto se na Vánoce těším. Ale těším se i na to, že se začínají prodlužovat dny.

2. Na každé Vánoce mám hezké vzpomínky. Velmi ráda vzpomínám na půlnoční mše svaté v katedrále v Českých Budějovicích, které celebroidal pan biskup Jiří Paďour. Když zazpíval „Sláva na výsostech Bohu“, pocítila jsem vždy štěstí a obrovskou radost ze zázraku, který se v Betlémě stal.

3. Popřála bych nám všem hodně zdraví, štěstí a Božího požehnání. Také bych si přála, abychom nepodléhali informacím z médií („Je to pravda, říkali to v televizi.“) a řídili se vlastním rozumem.

S pozdravem a s přáním klidného Adventu

MUDr. Peter Skulina, Praha

1. Tešíte se na Vánoce a co pro Vás znamenají?

Jsou pro mě časem zklidnění a rozjímání, kdy tak nějak všeobecně lidé zpomalí, jsou víc na pohodu a o to víc je pak smutné, že takhle nefungují po celý rok a přitom stačí tak málo. Vážít si okamžiku a prožívat ho v plnosti, jelikož každá chvílka pozitivní nebo negativní, nás posouvá dál a učí nás být lidskými bytostmi. No a o Vánocích je to tak nějak snazší...

2. Máte nějaké hezké vzpomínky na Vánoce?

Nic konkrétního, vždy to bylo fajn, i když teď, v rané dospělosti je samozřejmě člověk prožívá jinak než v dětství. Teď totiž vidíte radost a očekávání v dětských očích a ta je k nezaplacení. Je totiž mnohem větší radostí dávat, než dostávat...

3. Co byste popřál sobě a lidem do příštího roku?

Vše je jak má být a každý si do života vnášíme to, co nás naplňuje... Někdo dřív, někdo později... Někdo to pozná hned, někdo vůbec... Ale to přece vůbec nevádí... Přál bych tedy nám všem: „Naučme se znát a mít rádi sami sebe, protože jen ten kdo se zná a má se rád, je schopen nezištně lásku rozdávat a DOBRO KONAT“.

Gen. Ing. Andor Šándor, Praha, bezpečnostní expert

1. Pro mě bývaly Vánoce synonymem pro rodinného posezení, hlavně užít si nekonečného těšení se dětí, až už se konečně setmí, rozsvítí se stromeček, přijde Ježíšek a přinese vytoužené dárky. To byl vždy ten nejkrásnější dárek, který jsem mohl pro sebe najít. Děti jsou neuvěřitelně bezprostřední a upřímné. Dodnes mám schované jejich lístečky, kde si psaly Ježíškovi o dárečky.

2. Strašně rád vzpomínám, jak jsme se sestrou, když mně bylo asi 11 a jí o dva roky méně, vybírali dárky pro rodiče v čáslavské drogerii (té, co byla vedle stanice VB na náměstí). Oba jsme měli nepatrný obnos. Věrča určitě větší, protože byla spořivá. To vybírání bylo nekonečné.

3. Chci pevně věřit, že příští Vánoce strávíme bez pandemie šílenství, která brutálně omezila naše životy. Chtěl bych všem popřát, aby je mohli strávit se svými blízkými jako svobodní lidé ve zdraví, v klidu, spokojenosti a s nadějí na trochu toho štěstí na naší pozemské pouti. Všem věřícím přeji, aby jejich kostely už nikdo a nic nezavřelo, aby mohli praktikovat svou víru a mohli oslavit narození Ježíše Krista.

Mgr., Bc. František Šterbák, Praha, hudebník, profesor a dirigent

1. Vždy jsem se těšil na Vánoce. Již jako dítě. A ne jenom kvůli dárkům. Miloval jsem mrazivé zimy na Vysočině, plné sněhu blyštícího se v záři všudypřítomných světýlek. Vzpomínám na ty večerní procházky. Později se mi Vánoce spojily s radostnou oslavou příchodu Božího Syna na svět, čehož jsem se i jako umělec mohl aktivně účastnit. V posledních letech, kdy z mého okolí začínají mizet lidi, které jsem měl rád, a jejichž přítomnost jsem - možná až příliš - považoval za samozřejmost, musím stále častěji myslet na to, jaké je to štěstí, že můžeme podstatnou část života být obklopeni těmi, co nás mají rádi a my máme rádi je. I takové myšlenky o Vánocích na člověka dolehnou.

2. Rád vzpomínám na většinu našich akcí na Vysočině a na Rybovky o Vánocích obzvláště. Zejména na to nadšení. Nemyslím jen posluchačské, ale i z mnohých účinkujících vyzařovalo. To bylo pro mne zadostiučinění, že je to baví. V současné, divné době si navíc uvědomuju ještě jinou hodnotu toho všeho. Byly to naše akce, které jsme z vlastní vůle chtěli uskutečnit, usilovali jsme o to, překonávali překážky a povedlo se to. V tom vědomí, že leccos můžeme uskutečnit, pokud to chceme a snažíme se, je velká svoboda. Je to příjemné, a myslím, že i důležité vybočení z každodenní rutiny, kdy 1/3 dne prospíme, 1/3 dne jsme v zaměstnání, kde většinou děláme, co nám jiní nařídí a zbylou 1/3 dne mimo jiné sledujeme např. média, kde nám opět nějací cizí lidé říkají, co si máme myslet, čemu se máme obdivovat, atd. A já se ptám, kde jsme v tom všem my? A potom si vzpomenu na všechny ty naše akce a říkám si: "Toto je opravdový život."

3. Jeden současný státník přál v loňském novoročním projevu lidem své země štěstí a já jsem si zpětně uvědomil, že to je nejuniverzálnější přání dobra. Koneckonců i v Bibli se píše, že Bůh bude pobývat mezi nimi a setře jim každou slzu z očí.

Ale abyste neřekla, že jsem to odbyl: Ať nás ochraňuje Boží moc, ať naše srdce zahřívá Boží láska, ať záměry zlých provází nezdár, ať se nám zlo zdaleka vyhne, a ať jsme šťastní.

Jaromír Vlček, Vlašim, autor některých článků ve Zpravodajích

1. Těšíte se na Vánoce, a co pro Vás znamenají?

Vzhledem k mému věku se už na Vánoce tolik netěším. Mládí je minulost, v důchodu jsem už dlouho. Vánoce jsou svátky, v nichž si připomínáme narození Pána Ježíše. Máme rádi Dítě Ježíše, ale zapomínáme na to, že se stal golgotským Vítězem, jemuž jeho nebeský Otec dal do rukou všechnu moc nad nebem i zemí.

2. Máte nějaké hezké vzpomínky na Vánoce?

Bylo jich více, ale aspoň několik z nich. Asi 50 lety jsem vyšel na Štědrý den kolem 9 hodiny do blízkého lesa. Bylo ticho. Viděl jsem mnoho ptáků i lesních zvířat, a před polednem jsem přinesl domů větvičky se suchými trnkami. Byla to nádhera. – V roce 1975 jsme šli na půlnoční mši, při které pan farář řekl zajímavou větu: Pokud se nenarodil Pán Ježíš ve Vašem srdci, narodil se zbytečně. Tento večer nebyl sníh, ale po půlnoční mši napadlo asi 15 cm a padal

i dál. – Před 22 lety jsem slavil s manželkou naposled Štědrý večer. Tiše jsme naslouchali zpěvu Biblických písní Antonína Dvořáka: „Skrýše má a pavéza má ty jsi, na slovo tvé očekávám. Posiluj mne, bych zachován byl, a patřil k ustanovením tvým ustavičně. Hospodin jest můj pastýř, nebudu míti nedostatku. Byť mi se dostalo jíti přes údolí stínu smrti, nebudu se báti zlého, nebo ty se mnou jsi; prut tvůj a hůl tvá, to mne potěšuje.“ Po slavnostní večeři dárky, díky, objímání, políbení i společný zpěv nejznámější české vánoční písně. Pohoda, jakou jsme prožívali každý rok. Netušili jsme, že za několik týdnů jeden z nás půjde šerou roklí smrti...

3. Co byste popřál sobě a lidem do příštího roku?

Přeji sobě i Vám pevné zdraví, pohodu a důvěru, že všechno je v Božích rukách, které drží svět.

Ing. Jan Veleta, Bohdaneč, podnikatel

1. Tak samozřejmě se na Vánoce těším jako asi většina běžných a normálních občanů, křesťanů se spoustou úžasných vzpomínek a prožitých chvil, úklidu, pečení, vaření, bez nákupního šílenství, atd. Bylo jich mnoho většinou hezkých, ale také byly smutné a hořké, kdy každá má svůj méně, či více rozsáhlý děj. A tak subjektivní způsob a pocit těšení se s postupem věku, času, prostředí, situace, nálady své i společenské se mění. V neposlední řadě to je pro křesťany pocit očekávání /advent/ příchodu Ježíška - Spasitele na svět s nadějí všeho lepšího. Nějak se to ale stále nedaří, všeho zla /d'ábla/ jako by bylo víc a víc na světě, mezi lidmi v přírodě kam se jen podíváme a co dokážeme logicky vnímat, nelogicky jen těžko a mnohému nerozumíme vůbec.

2. Vždy jsem se těšil na nádherné adventní a vánoční hudby, která letos od pozdního podzimu díky Bohu nezní ve všech marketech, supermarketech atd. a byla tak znevažována. Rád jsem v chrámech a kostelích realizoval pro širokou veřejnost nějaké tematické koncerty u nás i jinde. Nenahraditelnými zážitky bylo pro mě si zazpívat se svým tenorem ve sboru především Českou mši vánoční od J. J. Ryby zde v kostele, v Kutné Hoře Barboře, v Ledči nad Sázavou, ve Světlé nad Sázavou a jinde. Bohužel letos to bude velmi chudé. Rád při liturgii mši svatých zde i jinde jsem si zahrál na varhany celou škálu známých koled se zpěvem lidu. Stručný příběh k opakovaným koncertům ve Světle nad Sázavou. Ty pořádají bratři Trtíkové, mladí hoši, kde Jiří odešel do USA studovat muzikologii atd. a právě na toto období sem přijíždí jako dirigent orchestru a sboru se sólisty. Pocházejí z rodu Trtíků z nichž jedna větev má kořeny v naší farní obci Dědice.

Těch vzpomínek a příběhů by bylo velmi mnoho. V mém dětství rodiče skvěle dokázali připravit a zrežírovat toto období v duchu nezapomenutelných křesťanských tradic pro spokojenost všech. Pochopitelně vyvrcholením byl Štědrý den a následné svátky, návštěvy atd. Radost z večere, dárků, vůně svíček na stromečku, který byl vždy v jiné místnosti, kde byla tma a kam jsme nedočkavě přecházeli. Když se objevili svíčky elektrické, tatínek to zařídil tak, že v hlavním světle vyšrouboval žárovku a místo ní našrouboval tzv. zásuvku - zlodějku a do ní zapojil stromeček. A teď to přišlo, tatínek řekl: no tak rozsviť světlo ať něco vidíme. Více není třeba komentovat. Tatínek byl na tyto srandičky velmi tvůrčí, šikovný a vnímavý. Jen co se pro okolí nahrál loutkových divadel pro děti, které sám udělal včetně loutek atd., zvláště v tomto období plné tmy a krátkých dnů. Zde mi utkvělo jméno postavičky kašpárek Šmidra.

Postupně přicházelo i naše radování nejen z dostávání dárků, ale také někoho obdarovávat. Dále jsme se snažili v tomto duchu do určité doby prožívat i se svými dětmi.

Velmi rád vzpomínám a mám z toho stále radost, na vznik a realizaci vyhlášeného plně navštěvovaného, téměř každoročně opakovaného koncertu právě České mše vánoční od J.J.Ryby zde v kostele v Bohdanči o svátcích vánočních. Je to již více než 20 let, kdy známý fotograf a spisovatel, již zesnulý, Josef Pleva z Ledče nad Sázavou začal zpracovávat podklady pro svou další knihu „Toulky Vrchovinou“ národopis obcí bývalého Ledčského okresu /existoval do roku 60/, kde podle abecedy jsou popisy, od historie až do současnosti, jednotlivých obcí včetně Bohdanče. Zde spolu s autorem jsme dávali dohromady podklady do reálné podoby i region naší obce. Velmi mnoho času to zabralo. Jednou přítomný syn David Pleva houslista absolvent konzervatoře, zmínil na možnost muzicírování v nějakém kostele. Aniž bych věděl více, okamžitě jsem reagoval, ano u nás v kostele s vědomím pana faráře. Šlo to velmi rychle, seznámení se s dirigentem Františkem Štěrbákem, dalšími pražskými profesionálními sólisty, členy Želivského sboru s varhaníkem atd., až z toho vznikl projekt velkolepého

koncertu. Zpočátku za symbolickou finanční provizi. Bylo to dost náročné zorganizovat, plakátovat, zvýšeně financovat. Po čase i prolukách jsem byl rád, vedle svých povinností, že se toho dále aktivně ujala právě Anna Holubová a pokračuje, naposledy 2019 i v jiném sortimentu projektů.

Těž velmi rád vždy vzpomínám na zpětné ohlédnutí se na každý uplynulý rok, kdy jsme eucharistii a liturgii v našem kostele slavili pokaždé v něčem novém lepším a i vytápěném prostoru instalací akumulčních kamen, které bohužel byli v posledním období odstraněny. Nové oplechování malé bání včetně nového věžního kříže, nová vnější omítka, nová střecha, nová jednobarevná výmalba, velká oprava varhan, instalace mříží a elektronického zabezpečení, nové dřevěné obložení v interiéru, restaurace soch, oltáře, další drobnější opravy a restaurace. V dnešních podmínkách a situaci, která zde panuje, si neumím přestavit tyto realizace.

Už jen stručnosti bych se rád podělil o úžasně prožitý advent a vánoc loňského roku 2019, jako skvělé osobní emotivní, motivační a inspirující dárky.

Po více než 20 let v nezištné péči a záchraně památek tzv. kulturního dědictví národa se mi podařilo získat osobní grant nadace OF, který jsem přebíral na americké ambasádě v Praze z rukou amerického velvyslance a předsedkyně nadace Olgy Havlové. Nezapomenutelný a úžasný zážitek, dar a prostředí.

Následovalo slavnostní vyhlášení finalistů Živnostník roku a Firma roku za Středočeský kraj, kde jsem získal již po třetí umístění v 10 finalistech v Praze na slavnostním večeru. Dále pak následovalo celorepublikové kolo v Praze Na Žofíně při přímém přenosu ČT.

Další byla účast na pozvání v Karolinu UK v Praze při předávání ocenění ředitele kanadského transplantačního centra, který spolupracuje s pražským transplantačním oddělením v IKEMu Praha a zároveň ocenění známých dárců orgánu neznámým příjemcům.

Protože cesty do Prahy jsou náročné pro hustotu provozu a parkování, jezdíme vlakem z Kolína a po Praze převážně Metrem, úplně bez problémů a pohodlně. A nyní nejúžasnější zážitek těsně před vánocemi. Na jedné z akcí jsme se zdrželi a ujeli vlaky s menšími intervaly. Nezbyvalo než na Hlavním nádraží trochu déle čekat. Tam v hlavní hale byl klavír. Po chvíli kdy byl volný jsem si jen tak šel zabrnkat pro zkrácení čekací doby, až jsem se dostal k přehrávání známých koled. Po chvíli se začali čekající lidé ke mě shlukovat, obklopotvat mě, až jsem si nebyl jistý co se děje a koukal jsem kudy bych zmizel. Po další chvíli se postupně začali pobrukovat, zpívat a přidávali se další až celá hala zněla zpěvem koled jedna za druhou. Cca hodina čekání utekla tak rychle, až nám málem ujel poslední vlak. Úžasně pocíty a nádhera nejdou popsat, taková atmosféra se musí prožít.

Těšil jsem se v aktivním době, že toto období zvýrazníme pro občany nočním nasvícením kostela s bludičkou- světylkem v lucerně kostela, která byla jako hvězdička v temnotě noci po zhasnutí veřejného osvětlení spolu s rozzářeným vánočním stromečkem právě v centru obce, která byla symbolikou příchodu vánoc snad pro všechny. Zde se podařilo instalovat ovládání tak, že to mohlo být ovládáno společně

s veřejným osvětlením anebo z elektrické instalace kostela s možností časové regulace dle potřeby. Ještě bylo v plánu toto osvětlení nainstalovat jako trvale stabilní se snadným ovládáním. Snad se to někdy někomu podaří. dokončit. Rovněž hezké bylo v nejhlavnějších podvečerech znění známých koled z místního rozhlasu. Jen občas a nepravidelně byla bohužel dokreslena tato atmosféra sněhovým závojem.

Snad ještě jeden velmi zajímavý a nevšední příběh z roku 2019 v před adventní době, přesně na svátek sv. Martina. V Kutné Hoře jsme šli na oběd do jedné restaurace. Přisedli jsme si ke stolu, kde obědval martinskou husu knedlíky, zelí - dost plný talíř, jeden zcela běžný, hezký, nenápadný pán. Po donesení našeho jiného jídla v menších porcích nás pořád sledoval a okukoval hlavně jídlo. Najednou vyndal něco jako mobil a do něho něco zamumlal a položil ho přede mě, abych četl, a tuším, že to na mě i mluvilo česky. Co to máme za jídlo atd. On to byl Japonec a zařízení byl tzv. translator-překladač. Svého jídla snědl asi 1/10 asi v životě neviděl tak velkou porci. Naše konverzace se rozjela tak, že je pilot stejně starý jako já a že dělá zde výlety po památkách Praha, nyní Kutná Hora atd. všemi hromadnými dopravními prostředky. Měli jsme dost času, tak to pokračovalo projížděkou autem po K. Hoře a dopadlo tak, že jsme se po domluvě dostali až do Bohdanče a prohlídky okolí a že večer ho dovezu na vlak do K.Hory nebo Kolína na Prahu, což se pak stalo. Jenomže čas utíkal velmi rychle a já jsem ještě potřeboval, kdy jsem byl před tím požádán, o zvonění při úmrtí našeho spoluobčana Vladimíra Viktory. Nezbyvalo, než milého pana vzít sebou, aby to měl opravdu pestré s prohlídkou kostela atd. Málem to dopadlo špatně, protože z ničeho nic při zvonění se po druhé utrhlo těžké železné srdce od zvonu a nám spadlo díky Bohu těsně vedle nohou / byly použité zbytky starého řemení /. Vše dopadlo dobře, ale zvon stále srdce nemá. Snad se podaří někoho někomu přimět k nápravě. Podruhé se srdce urvalo / staré fixační řemeny/ v den pohřbu paní Žofie Tvrdíkové.

Žel byli i smutné vánoce, kdy na Štěpána zemřel tatínek a pak o jiných, na Hod Boží vánoční zemřel jistý spoluobčan u nás doma v obýváku, kterého přivezli k lékařskému ošetření skoro již v kómatu kdy veškerá pomoc a snaha byla již marná.

3. Není zde asi třeba rozlišovat sebe a ostatní lidi co bych přál. Samozřejmě všem nám přeji zdraví a těm, kteří ho mají a neváží si ho, aby dostali rozum a s konečnou platností pochopili a považovali si ho, protože je to dar a není to samozřejmost. Mám na mysli fetáky, alkoholiky, kuřáky, různé tetování, cizí předměty v těle a na těle atd. Pak, aby nehledali nějakou lékařskou pomoc a vůbec neprosili a nevzývali Boha anebo aby se s někým o něco nesoudili. Ano zdraví lidé mají přání mnoho, ale nemocní mají pak jen jedno. Aby osud každého z nás zcela jedinečný byl většinou shovívavý. Aby nadále naše generace a další nezažila válku a jiná zvěrstva mezi lidmi. Aby posilovalo křesťanství a evropská / středo /kultura nepodlehla nezastavitelným a nevratným procesům v rámci nesmyslné globalizace světa. Je to nereálně, nefunkční. Aby politici pobraly více moudra, reálnosti, nezaprodávali naši zemi na úkor byznysu, mamonu a prospěchu jen svého, z naší země aby nebyl transfer, skladiště a montovna atd.

Asi se najde spíše více zlého a špatného, které bych nepřál sobě i ostatním. Životní prostředí, ekologie, plýtvání, zdravá výživa, soužití s přírodou atd. atd. Zářným

příkladem je současná celosvětová pandemie Covid 19, kdy svět, příroda i lidstvo není schopno akceptovat dosavadní, nesmyslný, globální, nekontrolovaný vývoj a „rozvoj“ a rouhání se základním přírodním, fyzikálním a přirozeným zákonům. Je to v podstatě válečný stav s neviditelným, zákeřným, nekontrolovatelným a zhoubným nepřítelem. Velmi mi to připomíná podobenství s vírou, kdy něco existuje, funguje, neviditelně, mnoho publikací, informací atd. ale nevíme jak dále. V každém případě to respektuji, nerouhám se, nehřeším, vnímám to, dodržuji pravidla a doporučení. Ovšem podívejme se na demokratickou realitu současné společnosti. Aby s podtextem o ochranu zdraví lidstva nepřevládala byznys, snahy ovlivňování DNA k manipulaci populace. Nejnovější poznatky vakcinace jsou neověřené, výrobci nedávají záruku na poškození, úmrtnost se nijak neliší od průměru pandemie chřipek, a dalších. Medializace je velmi zavádějící, separování společnosti, ignorování pravdivých informací atd. S úctou a pokorou Ing. Jan Veleta Dr.h.c.

Děkujeme všem osloveným, za jejich odpovědi a přejeme nejen jim, ale všem čtenářům i nám ostatním št'astné a veselé Vánoce, radost z narozeného Ježíška a Boží požehnání v novém roce!

NÁBOŽENSKÉ VZDĚLÁVÁNÍ PRO DOSPĚLÉ

R.D. Martin Sklenář

P. R. D. Martin Sklenář, se narodil v roce 1983, jako sedmé, předposlední dítě ve věřící rodině. Od dětství se podílel, především jako ministrant, na farním životě u kostela sv. Ludmily v Praze, na Vinohradech. Studoval šestileté Všeobecné gymnázium v Praze - Čakovicích, které v roce 2003 úspěšně zakončil maturitní zkouškou. Během školních let navštěvoval výběrový dětský pěvecký sbor Rolnička. Po střední škole nastoupil na rok do Teologického konviktu v Olomouci. Poté byl šest let v semináři a při tom studoval tři roky teologii na KTF UK v Praze a tři roky na Lateránské univerzitě v Římě. Vysokoškolské studium

zakončil v červnu roku 2010. Od 1. července 2010 byl ustanoven jako samostatný pastorační asistent ve farnosti Kolín. Jáhenské svěcení přijal v pražské katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha 11. září 2010 z rukou otce biskupa Karla Herbsta. Od té doby byl ustanoven ve farnosti Kolín jako jáhen. Kněžské svěcení přijal 25. června 2011 v pražské katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha z rukou otce kardinála Dominika Duky a od 1. července 2011 byl ustanoven jako farní vikář ve farnosti Vlašim a jako administrátor excurrendo ve farnosti Veliš. Od 1. července 2013 byl ustanoven jako farní vikář ve farnosti Kolín, v současnosti působí v Českém Brodě.

21. hodina – Svátost křtu

První člověk se v rajske zahradě rozhodl, že chce být jako Bůh, že chce být sám sobě bohem. Opustil prostor Boha, zdroj života a nutně tak začal směřovat k věčné smrti. Toto směřování člověk nemůže změnit. Bohu naštěstí nebyl lhostejný úděl člověka a poslal svého Syna, který nám svou smrtí nabídl možnost obrácení. Na tomto obrácení můžeme mít podíl prostřednictvím slavení svátosti křtu.

Svátost křtu

Když hovoříme o svátosti křtu, velmi často říkáme, že se jedná o svátost, která smývá dědičnou vinu. Takovéto konstatování je ale velmi zjednodušené a „omezující“. Ve svátosti křtu totiž není přítomný jen rozměr vykoupení, ale také rozměr spásy.

Jedná se o velmi důležitou svátost v životě člověka. Tato svátost je jednak první ze tří iniciačních svátostí, tedy svátostí, které uvádějí křesťana do plnosti křesťanského života. Tato svátost rovněž otevírá člověku přístup k ostatním svátostem.

Ve svátosti křtu můžeme rozlišit trojí rozměr – soteriologický (rozměr týkající se spásy), christologický (týkající se Krista) a eklesiologický (týkající se společenství církve).

Jinými slovy, ve svátosti křtu dochází ke smytí dědičné viny a „obrácení“ člověka k nebeskému království (soteriologický rozměr), vstupujeme do jedinečného vztahu s Bohem, když se stáváme Božími dětmi a máme účast na Kristově poslání – být kněžími, proroky a králi (christologický rozměr) a v neposlední řadě jsme také začleněni do společenství bratří a sester, do společenství církve (eklesiologický rozměr).

Povolání vyplývající ze svátosti křtu

Pokřtěný člověk je povolán k tomu, aby dosahoval spásy. Křest se neudílí jen proto, aby byl člověk zbaven dědičné viny a obrácen k Bohu, ale také proto, aby prožíval svůj život ve společenství s Bohem a v zaměřenosti na nebeské království a věčný život. Jednoduše tomuto zaměření říkáme: povolání ke svatosti. Křest tedy není vrcholem¹, ale začátkem našeho života, jehož cílem má být věčná radost v Božím království.

Ve svátosti křtu tedy přijímáme zvláštní povolání, totiž **povolání ke svatosti**. Život křesťana má být provázen úsilím uskutečnit toto povolání. Jakým způsobem má toto povolání uskutečňovat, uvidíme později, respektive v následujících hodinách, kdy budeme hovořit také o dalších svátostech²

Svátost křtu a Písmo svaté Církev ve svých počátcích začala slavit svátost křtu především ze dvou důvodů. Následovala příklad Ježíše, který sám přijal křest,

¹ V mnoha případech je křest vnímán jako cíl naší námahy. Absolvujeme přípravu, abychom dospěli ke křtu. To je ale špatné pojetí. Přirovnějme křesťanský život, po příkladu sv. Pavla, k závodu. Příprava na křest (dlouhodobá – vzdělávání se, i krátkodobá – rozhovory s knězem) je takovým tréninkem a absolvováním přípravných a „nominačních závodů“. Všechno ale směřuje k tomu hlavnímu závodu, k němuž „zaklekneme do bloků“ při udílení svátosti křtu. Teprve křtem začíná ten pravý vrchol, ten jedinečný závod, jehož cílem má být dosažení nevdaného věnce slávy, totiž naší spásy. Představme si olympijský závod, na kterém velký favorit vítězství zaklekně do bloků a nevyběhne, protože mu stačí, že se dostal na olympiádu...

² Zvláště u společenských svátostí, protože to jsou svátosti, které nám pomáhají specifickým způsobem uskutečňovat naše křestní povolání ke svatosti.

a zároveň byla poslušna Ježíšova příkazu po jeho zmrtvýchvstání. Pro hlubší pochopení těchto skutečností je dobré se podívat do Písma svatého jak SZ, tak i NZ.

Předobrazy křtu ve SZ

Ještě před tím, než se budeme věnovat jednotlivým předobrazům, je dobré zdůraznit, že SZ nám žádné předobrazy v pravém slova smyslu nepředkládá. Jednotlivé konkrétní události totiž nejsou jen nějakou předzvěstí věcí budoucích, ale jsou to dokonané události, které mají význam samy v sobě. Nejsou tedy jen nějakou předpovědí, předobrazem něčeho budoucího, (například Syrský Náman je po obmytí skutečně uzdraven)³, ale samy už něco uskutečňují.

Teprve církve si začíná uvědomovat, že může starozákonní události ve světle Ježíšova života a jeho poslání vnímat novým způsobem. A tak začíná hovořit o tak zvaných „předobzrech“ ve SZ. Takovýchto „předobrazů“ křtu můžeme ve SZ vidět několik.

Tak například příběh o potopě vykresluje vodu jako vykonavatele Božího rozsudku. Zatímco voda ničí hřích, člověk nachází záchranu v lodi. Tato událost se tak stává také předobrazem, protože i ve křtu voda smývá hřích a člověk nachází záchranu v lodi církve.

Rovněž přechod Rudým mořem se v kontextu křtu stává častokrát připomínanou událostí. Jako byl Izrael prostřednictvím vod Rudého moře vysvobozen z otroctví a ze smrti a otevřel se mu přístup k Zaslíbené zemi, tak i každý pokřtěný je ve křtu vysvobozen z otroctví hříchu a smrti a je mu otevřen přístup k té pravé a skutečné Zaslíbené zemi. V tomto kontextu lze pak číst i přechod přes Jordán (Joz 3).

Rovněž již připomenutá osoba Námana Syrského (2 Král 5,1-14) se stává citovaným příběhem. Náman dochází očistění ne po ledajaké koupeli, ale po obmytí v řece Jordánu. Starozákonní „předobrazy“ se ale neomezují pouze na nějaké události v lidských dějinách. Podhoubím, ve kterém se bude vyvíjet křestní praxe, se také stává kultická činnost jednotlivých židovských skupin. Izraelský národ zakouší očistění v jednotlivých ritech.

V dějinách Izraelského národa, zvláště v období po Babylónském zajetí (586-538 př. Kr.), se objevují různé praktiky „očist'ování“:

- **řity očist'ování, praktikované komunitou v Qumránu.** Úplné ponoření se do vody, které má iniciační charakter. Tato noření se ale také opakují, především před nějakou významnou událostí, před jídlem... Toto očist'ování se nevykonává ve jménu někoho.
- **řity proselytů**⁴. Mají iniciační význam. Ponoření předchází přihlášení se k židovskému učení. Zde je nutná přítomnost tří svědků. Nejedná se tedy o „autokřest“.

³ Zde se ukazuje důležitost toho vnímat dějiny spirálovitým způsobem (srov. 17. hodina). Každá událost má význam sama v sobě. V různých dějinných epochách je pak prožívána na „nové úrovni“. To ostatně dělá i Ježíš při ustanovení svátostí (srov. 20. hodina, poznámka pod čarou číslo 1). I my, když slavíme svátosti, tak ještě stále tíhneme k něčemu většímu, k jejich naplnění. To ale přítom udílení a slavení oněch svátostí nedevaluje, nečiní z nich jen nějaký předobraz, nějakou „hru“ na něco, co teprve přijde.

⁴ Proselyté – jedná se o pohany, kteří přijali židovskou víru.

Na tyto praktiky nejspíš navazuje Jan Křtitel a jeho učedníci. Jeho „novinkou“ je to, že jeho křest je ponořením ve smyslu prorockém, nikoli kultickém. Toto ponoření vyjadřuje pokání a odhodlanost k obrácení, k přijetí odpuštění hříchů. Odpuštění tedy neudělujeme!!! A právě Janův křest přijal Ježíš. První, co je důležité konstatovat, je, že Ježíš nepřijal křest na odpuštění hříchů, ale přijal křest pokání. I tak zůstává „problematické“, proč Ježíš k tomuto křtu přistupuje. Když se ale na onu událost zaměříme trochu pozorněji, uvidíme, že tato událost je srozumitelnou a výmluvnou.

Ježíš přistupuje ke křtu v zástupu hříšníků, tedy přijímá jejich úděl. On ale nesestupuje do Jordánu proto, aby „odložil“ své hříchy, ale aby je vzal na sebe – je označen v tuto chvíli Janem Křtitelem za Beránka, který na sebe bere hříchy světa.

Ježíšův křest zároveň vyjadřuje počátek jeho činnosti. Stává se tak okamžikem, kdy Ježíš začíná veřejně působit. To ostatně ukazují tři události, které jeho křest doprovázejí (otevírají se nebesa, sestupuje na něho Duch svatý – je pomazán Duchem svatým – a z nebe zaznívá hlas představující Ježíše jako Bohem milovaného Syna).

A v tomto smyslu tedy církev následuje Kristova příkladu. Křest se pro každého křesťana stává počátkem jeho činnosti.

Uskutečňování Ježíšova příkazu

Evangelisté Marek a Matouš nám na konci svého evangelia zaznamenávají Ježíšův příkaz křtít všechno stvoření (Mk 16,14-18), resp. křtít všechny národy (Mt 28,10-20). Církev tak v první řadě při udílení svátosti křtu uskutečňuje Ježíšův příkaz.

O praktikování křtu prvními křesťanskými komunitami jsme informováni z Pavlových listů. Zde také nacházíme základní úryvek týkající se křtu – **Řím 6,1-11**. Zde je vyjádřeno vnímání křtu jako připodobnění se Kristu v jeho smrti a ve vzkříšení. Svatý Pavel tak jasným způsobem vyjadřuje odlišnost Ježíšova křtu a křtu, který přijímáme my. My totiž nepřijímáme křest, jaký přijal Ježíš od Jana, ale jaký za nás prožil na kříži!

Obřady udílení svátosti křtu

Obřady udílení svátosti křtu jsou velmi krásné a výmluvné. Jednotlivá gesta, slova, místo udílení svátosti křtu..., to všechno vypovídá o tom, co se ve svátosti křtu uskutečňuje.

Představení kostela

Obřad udílení svátosti křtu začíná u vstupu do kostela. Zde kněz po úvodních otázkách, označuje dítě znamením kříže. Tímto znamením je vyjádřeno, že dítě patří Kristu, patří do jeho „stáda“. Následující průvod do kostela, kde by měla být shromážděna místní církev, (velmi se doporučuje, aby se křtilo při nedělní mši svaté) zřetelným způsobem ukazuje, že dítě je přijímáno do našeho středu, do našeho společenství.

Křest nenavazuje pouze vztah člověka s Bohem, ale také člověka s člověkem. Bůh je Otec a my všichni jsme bratři a sestry. Křesťanství není možné prožívat výlučně ve svém vztahu s Bohem, ale je třeba jej prožívat také ve společenství církve. Vzájemná bratrská láska navíc hraje v křesťanském životě velmi důležitou roli. Vždyť Ježíš říká,

že podle lásky poznají nás, křesťany. V Matoušově evangeliu (Mt 25, 31-46) se dokonce ukazuje, že na projevování lásky vůči svým bližním závisí naše věčné štěstí.

Dítěti, které bylo přineseno do kostela, jsou následně při udílení svátosti křtu představeny tři důležitá místa v kostele – ambon, křtitelnice a oltář. Ambon je místem, odkud zaznívá Božího slovo, které má doprovázet a formovat celý křesťanský život. Svátý Jeroným ve svém komentáři ke knize Izaiáš říká: „Neznat Písmo, to znamená neznat Krista“. Písmo svaté tak má skutečně důležité místo v křesťanském životě.

Druhým významným místem je křtitelnice. K ní se kráčí „za zpěvu litanií“, tedy vzývání svatých a vyprošování jejich pomoci. Ona je zdrojem veškerých milostí, které křesťan ve svém životě může přijímat. K tomuto místu bychom se měli opakovaně vracet, u tohoto místa bychom mohli pravidelně (třeba v den výročí křtu) obnovovat své křestní vyznání⁵. Třetím místem je oltář. Dítě ještě nemůže přijmout eucharistii, přesto je mu toto místo, kde jsou věřící živeni Kristovým tělem a krví, představeno. U oltáře se modlíme modlitbu křesťanů, modlitbu, kterou se křesťané modlí před svatým přijímáním, modlitbu Otčenáš.

Jednotlivé obřady udílení svátosti křtu

U křtitelnice se vykonává pět obřadů.

- exorcismus a mazání olejem katechumenů
- trojí lití vody na tělo křtěného a vyznání trojiční formule
- mazání olejem křížmo
- předání bílého roucha
- předání hořící svíce.

Nejdůležitějším z těchto obřadů je trojí lití vody na tělo křtěného a vyznání trojiční formule. Právě tímto se uděluje svátost křtu. Ostatní obřady mají svůj význam v tom, že nám mimo jiné pomáhají hlouběji pochopit, co se to v tom křtu vlastně odehrává.

Exorcismus a mazání olejem katechumenů

První z obřadů předchází samotné udělení svátosti křtu. Jedná se o mazání olejem na hrudi (dříve na celém těle), které vyjadřuje to, že člověk ve křtu dostává zvláštní milosti (dary, schopnosti), bojovat se zlem (vytrhnout se z jeho područí, z jeho moci).

Udělení křtu

Zřeknutí se zla a vyznání víry – Člověk se zříká zla. Zlo v životě křesťana nemá mít žádné místo. Nestačí se ale jen zříci zla, ale je třeba se rovněž přihlásit k Bohu. To je vyjádřeno v následujícím vyznání víry.

Křest – Voda není jen tím, čím se umýváme, ale je především zdrojem života. Tam, kde je voda, tam je život. Tam, kde je křestní voda, tam je život věčný⁶.

Mazání olejem křížmo

⁵ Není snad třeba zdůrazňovat, že pro důležitost křtu v mém životě by mělo být samozřejmostí, že si pamatuji datum, kdy jsem byl pokřtěn.

⁶ V žalmu 1 se modlíme: „podobá se tak stromu zasazenému u vodních proudů, ve svůj čas přináší ovoce...“ (katolický překlad, Ž 1,3). Při křtu je strom našeho života zasazen v poušti tohoto světa u vody...

V udělení svátosti křtu člověk dostal povolání ke svatosti. Následující obřad nám pomáhá pochopit, jakým způsobem máme této svatosti dosahovat. Jsme pomazáni k podobě Krista – kněze, proroka a krále. Právě prožíváním tohoto trojího Kristova úřadu uskutečňuji svůj křesťanský život a směřuji ke své svatosti.

Kněz je ten, kdo přináší oběti (sacrificium – spojení slov „sacer“ a „facere“, neboli činit posvátným). Život křesťana by měl být životem toho, kdo je ochoten a schopen se obětovat (posvěcovat), resp. se připojovat k Ježíšově oběti a vytrpět, co ještě zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap (srov. Kol 1,24). Tou pravou obětí je oběť modlitby a chval. Prorok je ten, kdo hlásá Boží slovo. To v první řadě vyžaduje mít osobní a živý vztah s Bohem. Apoštolská exhortace *Christifideles laici* o životě a poslání laiků rozlišuje u každého křesťana dva druhy hlásání Božího slova, dvojí svědectví – života a slova. Svým životem má každý křesťan povinnost hlásat evangelium naprosto nutně za všech okolností. Svým slovem pak má tuto povinnost naprosto nutně za určitých okolností. Třetím úřadem je královský úřad. Každý pokřtěný prožívá svůj život v účasti na Kristově vládě. Ježíš přišel proto, aby vydal svědectví pravdě. Právě život v pravdě je podílem na Kristově královském úřadu. Evangelisté nám zároveň říkají, že Kristus vládne z kříže⁷, kde zjevuje svou lásku až do krajnosti a kde tuto lásku prožívá ve službě druhým.

Předání bílého roucha

Roucho má bílou barvu, což značí, že ve křtu došlo ke smytí dědičné viny (případně všech hříchů). Šat je ale také vyjádřením důstojnosti. Člověk, který zhřešil, ztratil svou důstojnost (viz první hřích). Ježíš ve křtu hanbu prvního hříchu zakrývá a dává člověku novou důstojnost, důstojnost dítěte Božího.

Předání hořící svíce

Svíce se zapaluje od paškálu, symbolu zmrtvýchvstalého Krista. Kristus, který svou smrtí a svým vzkříšením přemohl temnoty hříchu a smrti, dává na tomto vítězství podíl i nám. Svíce je symbolem, který by měl provázet celý náš život. V záři jejího světla máme prožívat svůj život (chodit ve světle). V záři jejího světla rovněž obnovujeme své křestní závazky. Její plamen má „neustále hořet“, abychom, až přijde ženich, mu mohli vyjít s radostí vstříc a spolu s ním vstoupit na svatební hostinu (srov. Mt 25,1-13).

Udělovatel křtu Protože svátost křtu je v otázce spásy velmi důležitou, udílí platně tuto svátost každý člověk, dokonce i nevěřící. Děje se tak obvykle ve výjimečných situacích⁸. Pro platnost křtu je důležité vykonat následující skutečnosti. Křtít se musí čistou vodou (myslí se tím neochucenou vodou – vodou z kaluže se tedy křtít může). Je třeba třikrát nalít vodu na tělo křtěného a vyznat trojiční formuli (N, já tě křtím, ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého). A při tomto úkonu musím chtít dělat to, co dělá církev. Po křtu je třeba neprodleně zajít na farní úřad, na jehož území byl křest udělen, a křest nahlásit (aby byl zapsán do matriky).

⁷ V pašijovém příběhu evangelisté výslovně vykreslují Ježíše jako krále. Činí mnoho narážek. Po bičování Ježíš dostává trnovou korunu, je oblečen do nachově rudého pláště, dostává rákosovou hůl, lidé se před ním klanějí. Ježíšovým trůnem je kříž, kde je také výslovně napsáno, že se jedná o krále – INRI – Ježíš Nazaretský, král židovský.

⁸ Jedná se například o křest novorozeného dítěte v porodnici...

Pokud dítě přežije a uzdraví se, bývá obvykle přineseno do kostela, kde jsou vykonány následující obřady. Ty křtu nic nepřidávají, ale vyjadřují začlenění dotyčného dítěte do společenství církve.

Nabízené otázky k snadnějšímu studiu

1. Ve svátosti křtu můžeme rozlišit tři rozměry. Ty nám pomáhají pochopit, co se ve křtu odehrává. O jaké rozměry se jedná?
2. Co vyjadřuje soteriologický rozměr křtu?
3. Co vyjadřuje christologický rozměr?
4. Co vyjadřuje eklesiologický rozměr?
5. Jaké povolání vyplývá ze křtu?
6. Proč církev křtí?
7. Jaké můžeme nalézt předobrazy křtu ve SZ?
8. Ve starozákonní době můžeme vidět různé rity očišťování. Jeden z nich prováděli příslušníci Qumránské sekty. K čemu ritus očišťování v této komunitě sloužil?
9. Co vyjadřovaly rity očišťování u proselytů?
10. Co vyjadřoval Janův křest?
11. Kde nalezneme Ježíšův příkaz, aby jeho učedníci křtili?
12. V NZ můžeme nalézt základní text týkající se křtu. O jaký text se jedná?
13. Co je obsahem textu Řím 6,1-11?
14. Co při udílení křtu vyjadřuje průvod do kostela?
15. Která místa v kostele jsou při křtu dítěti představena?
16. Udílení svátosti křtu se skládá z pěti obřadů. Jakých?
17. Který z obřadů je při udílení svátosti křtu ten nejdůležitější?
18. Při mazání olejem křížmo jsme pomazáni k účasti na trojím Kristově úřadu. O jaké úřady se jedná?
19. Jakým způsobem prožívám jednotlivé úřady ve svém křesťanském životě?

Z DŮVODU VYHLÁŠENÍ NOUZOVÉHO STAVU SE DO ODVOLÁNÍ OMEZIL POČET ÚČASTNÍKŮ NA BOHOSLUŽBÁCH A SETKÁNÍCH. Neruší se ale naše víra, zpěvníky, Bible, naše soukromé bohoslužby a modlitby v rodinách. Církev se snaží zveřejňovat provizorní bohoslužby a modlitby. Např. Český rozhlas Vltava v neděli, od 9.00, Radio Proglas, ČT2 v neděli od 10.00, Noe, youtube a další. - je třeba hledat, pátrat, nebo se ptát známých. Dodržujme a respektujme všechna nařízení, modleme se za práci a námahu, všech, kteří se snaží pomáhat! A nebojte se, Bůh je stále s námi – i teď. ♥

Kapitoly z Liturgiky 10.

Znamení zbožnosti – k symbolice bohoslužebných předmětů

Křtitelnice

V jedné z prvních kapitol Janova evangelia zachytil jeho autor pozoruhodný rozhovor mezi Ježíšem a členem židovské velerady Nikodémem. Tomu zjevně nedaly spát události, které se staly asi krátce před tím, než se on sám s Ježíšem setkal. Nedaleko od Jeruzaléma působila v té době osobnost, za kterou přicházely zástupy z blízkého i dalekého okolí. Byl to Jan, později zvaný Křtitel. Upínaly se k němu naděje celého lidu, zda-li není oním očekávaným Mesiášem. Toto očekávání Jan odmítl, ale prohlásil: „Nevím, kdo to je, ale přicházím křtít, aby ho (Mesiáše) poznal Izrael.“ (srov. J 1,31). Když však za ním přišel Ježíš, hned ho pokřtil. A právě Nikodému Je-žíš řekl: „Nenarodí-li se kdo znovu, nemůže patřit Boží království.“ (J 3, 3) Přiznejme si, společně s Nikodémem bychom odpověděli: „Jak se může člověk narodit, když je už starý? Nemůže přece vstoupit do těla své matky a podruhé se narodit“ (J 3, 4). Křtitelnice či baptistérium je tím místem, kde nalezneme odpověď.

Voda je bezprostředně spojena se životem. To potvrzují vědci, když hledají původ života na zemi, a stejnou odpověď dávají i teologové, když citují počátek biblické knihy Genesis se slavnou pasáží, že se „Duch Boží vznášel nad vodami“ (Gn 1,2). A do třetice to dosvědčuje i lidská zkušenost: každý člověk se rodí v plodové vodě v matčině lůně. Se všemi zmíněnými aspekty si v symbolické rovině pohrávali proroci a svatopisci Starého zákona, když popisovali velké spásné skutky Boží v dějinách. Ježíš sám byl pokřtěn ve vodách Jordánu. Nesmývá však zde své hříchy, ale naopak, zcela se ztotožňuje s údělem hříšníka, za kterého později umírá na kříži a pro kterého přemáhá smrt. Zároveň však dává svým učedníkům příkaz „křtít všechny národy“ (Mt 28,19) a slavit posvátnou hostinu jeho lásky jako památku na něj (tj. eucharistii).

Církev od svého počátku přijímala do svého středu dospělé, děti i novorozence. Zpočátku se však křtilo v přírodní tekoucí nebo pramenité vodě. Velmi záhy však vznikají i samostatná místa uzpůsobená ke křtu dospělých ve formě jakýchsi bazénů, které umožnily dospělého katechumena zcela ponořit. V pozdějších stoletích se však už děti rodily do křesťanských manželství a konvertitů valem ubývalo. Zmenšila se tedy i křestní místa: baptisterium se stalo křtitelnicí. Smysl obřadu, jeho hloubka a krása však zůstala stejná. Měnil se jen způsob výtvarné výzdoby, nikoliv však její důvod: místo, kde začíná v pravém slova smyslu křesťanův život, má být tím místem nejkrásnějším... Podle reformních zásad Tridentského koncilu měl být každý

kostel uspořádan tak, aby bylo možné každou svátost, a především eucharistií, slavit co nejdůstojnějším způsobem. V novostavbách městských kostelů, proto byla křtitelnici určena zvláštní kaple, co nejvíce naplněná světlem, na evangelní straně a co nejbližší hlavnímu vchodu, protože je svátostí počátku. Pokud to však nebylo možné, bylo pro ni třeba najít co nejčestnější místo, v lodi kostela, obvykle, v patě vítězného oblouku. Otcům koncilu zvláště záleželo, aby křtitelnice, byla hodnotným, uměleckým dílem. Nejvhodnějším materiálem pro novou křtitelnici je mramor či jiný kvalitní kámen, aby se tu naznačila kontinuita s komunitami prvních křesťanů a jejich praxí křtít v kamenných bazénech. Připouštěli však i železo bronz či jiný vhodný kov a v případě chudších kostelů i dřevo s vloženou kovovým umyvadlem. Od 16. století se více objevují křtitelnice podobající se uzavřenému ciboriu, tj. na sloupku či pilastru s široce rozevřenou nádržkou v podobě kupy kalicha. Podoba ciboria, tedy uzavřené nádoby, ve které v kostele se uchovává eucharistická zásoba pro umírající a nemocné, viditelně propojovala dvě nejdůležitější svátosti, které podle katolické věrouky nelze od sebe oddělit, tj. samotný křest, kterým křesťanův život začíná a svatým přijímáním, kterým vrcholí, když je podle Kristova příkazu „to konejte na mou památku“ živen pro pravý život v „těle“ i pro budoucí věky.

P. Radek Martinek

Vánoce znamenají: Bůh otevírá dveře, které nás od něho oddělují.

Přibouchli jsme si je vlastní vinou.

A protože už nejsme schopni sami přijít k Bohu, přichází Bůh ve svém Synu k nám. Stává se člověkem, rodí se v chlévě jako bezmocné děťátko.

Bůh přichází do našeho ztemnělého světa, do temnoty a chladu stáje, do temnoty a chladu našeho života...

(zdroj: vira.cz)

Nabízené otázky k snadnějšímu studiu

1. Soteriologický, christologický a eklesiologický.
2. Že ve svátosti křtu dochází ke smytí dědičné viny a „obrácení“ člověka k nebeskému království.
3. Že vstupujeme do jedinečného vztahu s Bohem, když se stáváme Božími dětmi a máme účast na Kristově poslání – být kněžími, proroky a králi.
4. Že jsme začleněni do společenství bratří a sester, do společenství církve.
5. Povolání ke svatosti.
6. Protože následuje Ježíšův příklad a uskutečňuje příkaz po jeho zmrtvýchvstání.
7. Duch, který se vznáší nad vodami (Gen 1,2), Noemova archa, projití Rudým mořem, projití Jordánem, Námán Syrský...
8. Jednalo se o úplné ponoření se do vody, které mělo iniciační charakter. Tato noření se ale také opakují, především před nějakou významnou událostí, před jídlem...
9. Mají iniciační význam. Ponoření předchází přihlášení se k židovskému učení. Zde je nutná přítomnost tří svědků. Nejedná se tedy o „autokřest“.
10. Byl to křest obrácení a pokání.
11. Mk 16,14-18; Mt 28,10-20.
12. Řím 6,1-11.
13. Křest je připodobněn Kristově smrti a jeho vzkříšení.
14. Že dítě je přijato do společenství církve.
15. Ambon, křtitelnice a oltář.
16. Exorcismus a mazání olejem katechumenů; trojí lití vody na tělo křtěného a vyznání trojiční formule; mazání olejem křížmo; předání bílého roucha; předání hořící svíce.
17. Trojí lití vody na tělo křtěného a vyznání trojiční formule
18. Kněz, prorok a král.
19. Viz text.

POŘAD BOHOSLUŽEB V CHRÁMU ZVĚSTOVÁNÍ PÁNĚ V BOHDANČI, TŘEBĚTÍNĚ A MICHALOVICÍCH

Neděle	9.45 Mše svatá	Bohdaneč
Podle ohlášek v kostele v Bohdanči a na vývěškách - Třebětín		
Podle ohlášek v kostele v Bohdanči a na vývěškách - Michalovice		

Informační letáček Bohdanče a okolí

články a příspěvky vítány

vychází nepravidelně, 4x do roka, za drobné chyby se omlouváme

Redakční rada: Bc. Anna Holubová, Jaromír Vlček a další externí dopisovatelé
příspěvků a článků

Kontakt: aniholubova@seznam.cz

POŽEHNANÝ NOVÝ ROK!

*„Dnešní den, nedávníčko teď nastával nám
a jako budoucího něco, začínali jsme jej
a hle, již zmizel.*

*Kam se poděl dne tohoto čas ten,
kterýž se ukázal, byl a minul
a navěky se nevrátí více.*

*Dejž, milý Pane Bože,
at' umíme počítati kratičké dny naše na světě
a moudře sobě počínáme,
vidouce, an tu místa k přebývání není.“*

*Jan Amos Komenský – Centrum Securitatis
(Hlubina bezpečnosti praxis pietatis,
ti. cvičení se v pobožnosti pravé)*

Letos si připomínáme 350 let, od úmrtí jednoho z našich největších učenců, Jana Amose Komenského, kterému se přezdívá také „učitel národů“. Jeho život byl velmi pestrý a též těžký. Po Bitvě na Bílé hoře, patřil k těm, kteří museli kvůli své víře, opustit rodnou zemi. Přesto ale byl zván, bez ohledu na svoji náboženskou příslušnost, na všechny významné panovnické dvory tehdejší Evropy a dokonce měl pozvání i do Ameriky. Vydal mnoho spisů a knih, jeho metody a doporučení pro výuku, se s úspěchem, používají dodnes po celém světě. Nikdy nezapomněl na svou vlast, kterou tolik miloval, na svou bratrskou víru, kde byl biskupem a na lidský přístup a rovnost vzdělání pro všechny. Byl mimořádně velkou a uznávanou osobností své doby - velký formát!

SVÁTKY POUTĚ A POSVÍCENÍ 2021

Datum	Liturgická oslava
L e d e n	
1.1.	Nový rok, den modliteb za mír, začátek občanského roku
6.1.	Slavnost Zjevení Páně – Tři králové
10.1.	Svátek Křtu Páně
Ú n o r	
2.2.	Uvedení Páně do chrámu, Hromnice
17.2.	Popeleční středa
21.2.	1. neděle postní
28.2.	2. neděle postní
B ř e z e n	
7.3.	3. neděle postní
14.3.	4. neděle postní
21.3.	5. neděle postní – Smrtná neděle, Slavnost svatého Josefa (19.3)
25.3.	Zvěstování Páně
28.3.	Květná neděle - pašijová
D u b e n	
1.4.	Zelený čtvrtek
2.4.	Velký pátek
3.4.	Bílá sobota
4.4.	Zmrtvýchvstání Páně, Boží hod velikonoční, Pouť v Bohdanči, Kotoučově, Nové Louce, Prostřední Vsi, Šlechtíně
5.4.	Velikonoční pondělí
25.4.	Svátek svatého Marka - evangelisty
K v ě t e n	
3.5.	Svátek svatých Filipa a Jakuba - apoštolů
13.5.	Slavnost Nanebevstoupení Páně, slavnost v nejbližší neděli
14.5.	Svátek sv. Matěje
16.5.	Svátek sv. Jana Nepomuckého – Pouť v Bělé
23.5.	Slavnost Seslání Ducha Svatého – Hod Boží svatodušní
30.5.	Slavnost Nejsvětější Trojice – Pouť ve Vickovicích
Č e r v e n	
3.6.	Slavnost Těla a Krve Páně, 6. 6. v neděli - oslava
11.6.	Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, 13. 6. v neděli - oslava
24.6.	Slavnost narození sv. Jana Křtitele
29.6.	Slavnost svatých Petra a Pavla, apoštolů – pouť v Dědicích <i>A.H.</i>